

Karacadağ Göçer Sorunlarında Geline Nöka Paneli Sonuç Raporu

Tarih: 03.03.2015

Yer: Şair Nabi Konferans Salonu, Şanlıurfa

Katılımcılar:

Prof. Dr. Mehmet Ali ÇULLU – Oturum Başkanı

Nihat ERİ - Güneydoğum Derneđi

İbrahim ÜNVER - Yapı İşleri Genel Müdürlüğü Gen. Md. Yrd.

Altan ÖZMEN - Yapı İşleri Genel Müdürlüğü İskan Dairesi Bşk.

Doç. Dr. Sabri YURTSEVEN – Harran Ün. Ziraat Fakültesi

Eyüp AĞAN - Göçer Temsilcisi

3 Mart 2015 günü, Şanlıurfa'da bir göçer paneli daha gerçekleştirdik. Daha diyorum çünkü bu 'daha'nın gerisi çok fazla. Biz gittik Karacadağ'a, onlar geldi bizim mekânlara, çadırlarda toplandık, salonlara doluştuk, raporladık, göçebe hayvancılıkla uğraşanların hayat şartlarının iyileştirilmesini, üretimlerinin kendi ortamlarında desteklenmesini istedik, önerdik, demokratik sivil baskı oluşturmaya çalıştık.

'Göçer sorunlarında gelinen nöka' başlığıyla gerçekleştirdiğimiz bu son toplantımızda Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi de bizimleydi.

Göçer sorunlarında bugüne kadar biz sivil irade olarak çözümde gücümüz olmadığını, çözüm için devletin ses vermesi gerektiğini vurguladık hep. Ve nihayet göçerleri bu işi çözeceğiz diyen ilgili mercilerle karşı karşıya getirdik. Bundan sonraki sürecin olgunlaşması, iki tarafın arasındaki uyuşmaya, anlaşmaya bağlı. Göçerler ne istediklerini kesin bir dille ve net olarak ortaya koyarlarsa, görevi üstlenen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü de süreç esnasında kendi içindeki görev değişikliklerinden etkilenmeksizin bu çalışmayı sonuna kadar sürdürürse bazı sorunlar aşılış olacakdır.

O gün o toplantıda kafası karışık olan göçerler en zor gözükken konuya takıldılar; Ceylanpınar'da iskân edilmek istiyoruz dediler. Bu istek şu anda ipe un sermek gibi bir şey ifade ediyor. Toplantıda ifade edildiği kadarıyla, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkisinde değil çünkü Ceylanpınar arazileri. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı "**tamam, yapıyorum bu işi, size Ceylanpınar'da birer kışlık ev inşa ediyorum**" diyemeyeceğine göre, **bu girişim beklemeye kalacak**. Beklemeye kalan her iş çıkmaza girer genellikle. O nedenle göçer grupları, ilk adımın atıldığı bu yolu bir an evvel arşınlayıp bitirirlerse kendi menfaatlerine olacaktır. Kendilerinden istenilenleri, bir an evvel eksiksiz ve zamanını geçirmeden yapmaları, beklenen evrak-belge ne varsa dosyalarını hazırlayıp sunmaları, birbirlerini de dışlamamaları gerekir.

Karacadağ göçerleri yazın Karacadağ'a çıkıp kışın da Siverek ve Şanlıurfa çevresindeki köylerin etrafında çadır kurarak konaklayan bir göçer grubudur. Kışın aşağı indikleri zaman etrafa yaygın olarak dağılmalarının en önemli nedeni otlak-mera konusu olmalı. Bu anlamda birbirlerini olumsuz etkilememek için birbirlerinden uzak dağılıyorlar.

Kışı geçirmek üzere indikleri köyler civarında yer edinme konusunda sıkıntı yaşadıkları defalarca tarafımızdan rapor edildi. Bakanlık mensuplarıyla görüşüldü, bu sorunun aşılması için çaba sarf edilmesi istendi. Ve bu konuda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü'nce bir girişim başlatıldı. Bakanlık mensuplarının araştırma ve etüt çalışmaları devam ediyor. Ancak göçerler için nerelerde kışlak yapılabileceği konusunda yer belirleme hususunun tamamen göçerlere bırakılmamasında, Bakanlık mensuplarının da bu konuda söz sahibi olmasında fayda vardır. Yer belirlerken yazın kullanılan yaylanın konumu da göz

önünde bulundurulursa daha doğru kararlar alınabilir. Kesinlikle bir yerleşik hayat düşünülmemesi, göçer hayvancılığı daha iyi şartlarda devam ettirilecek şekilde etütler yapılması bizim beklentimizdir.

Ceylanpınar, değerli tarım arazilerinin bulunduğu bir yer olarak bilinmektedir. Göçerlerin içinden söz sahibi **bazı kişilerin düşüncesi, bu değerli tarım arazilerine sahip olarak tarım yapmaya başlamak olabilir.** Bu da ileriki zamanlarda hayvancılığı ve göçerliği bırakmalarına yol açabilir. O nedenle yapılacak kışlaklar için yer seçiminde dikkatli olmak gerekir. Yazın yaylaya çıkıp, kışın o yaylanın eteklerinde barınmalarının yolunu açmak en doğru yaklaşım olacaktır.

2012 yılında yayınlamış bulunduğumuz "**Göçer Çalıştayı**" adlı kitabımızın 23. sayfasında, Ceylanpınar yöresindeki göçerlerin devletle Ceylanpınar arazileri konusunda bir sorun yaşadıkları anlatılmaktadır. O tarihten bugüne o sorun çözülmediyse eğer, Karacadağ göçerleri için de aynı sorun söz konusu olacağından, kışlak yapımı meselesi uykuya dalacaktır. Dolayısıyla işin olurlarına bakmakta fayda vardır.

Mesela yazın Karacadağ'a çıkan göçer için yapılacak olan kışlak dağın eteklerinde, yakın çevresinde olamaz mı? Çok farklı ve uzak alanlara dağıtırsanız bu grubu bir süre sonra yarı yerleşikten tam yerleşik olmaya doğru gidebilirler.

Karacadağ civarına yapılacak olan bir yarı yerleşik göçer tablosunda, yazın göç yolları konusunda da sorun yaşanmayacaktır.

Gene bir endişemiz de, kendilerine kışlık ev, hayvanlarına da ağıl yapıldığı zaman bir süre sonra yaşam tarzları kendiliğinden **yerleşik besiciliğe dönüşür mü** acaba diyoruz. Bu güne kadar böyle bir konuyu hiç öne çıkarmadık ve yarı yerleşik hayat sürmeliler dedik. Tüm bunlara dikkat edilerek yapılacak olan çalışmalar beklemekteyiz.

8 Mart 2015